

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2018.4.17.
SWD(2018) 115 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése,
nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését
szolgáló szabályokról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül
helyezéséről**

{COM(2018) 213 final} - {SWD(2018) 114 final}

Vezetői összefoglaló	
Hatásvizsgálat a pénzügyi és egyéb információknak bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítéséről.	
A. A fellépés szükségessége	
Miért van szükség fellépésre? Milyen problémát kell megoldani?	
A bűnözői csoportok és a terroristák gyakran a különböző tagállamokon átnyúlva működnek, eszközeik pedig, beleértve a bankszámlákat is, rendszerint szerte az Unióban, vagy azon kívül helyezkednek el. Pénzügyi tevékenységük olyan információk nyomát hagyhat más tagállamokban, amely létfontosságú lehet a nyomozók számára. A pénzügyi információkhoz vagy bankszámlával kapcsolatos információkhoz való hozzáférés hiánya vagy késedelme akadályozza a bűnözésből származó pénzmozgások felderítését. A bűncselekményből származó jövedelem felderítetlenül marad vagy azt nem lehet befagyasztani. Ezenfelül akadályokba ütközik a pénzügyi információk egységei közötti együttműködés, valamint az azon bűnüldözési információkhoz való hozzáférés, amely releváns a pénzügyi információk egységei (EU) 2015/849 irányelv (negyedik pénzmosás elleni irányelv) szerinti feladatai teljesítése szempontjából.	
Mi a kezdeményezés várható eredménye?	
A kezdeményezés a biztonság fokozását célozza az EU tagállamaikban és az egész Unióban, az illetékes hatóságok és a bűnözés súlyos formáinak megelőzéséért, nyomozásáért és a vádeljárás lefolytatásáért felelős szervek pénzügyi információkhoz (beleértve a bankszámlával kapcsolatos információkat is) való hozzáféréseinek javítása, a pénzügyi nyomozások és elemzések elvégzésére irányuló képességük fokozása és együttműködésük jobbítása révén. Ezenfelül a kezdeményezés célja a pénzügyi információk egységei negyedik pénzmosás elleni irányelv szerinti feladatainak ellátására irányuló képességének erősítése.	
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?	
Az uniós fellépés harmonizált megközelítést biztosítana az illetékes hatóságok és szervek pénzügyi információkhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében, a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából, illetve azért, hogy megerősítsék a pénzügyi információk egységei képességét a pénzmosás, az alaphűncselekmények és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre. Figyelemmel e bűncselekmények határokon átnyúló vonatkozásaira, valamint arra, hogy ebből következően az illetékes hatóságoknak célszerűbb módon kell tudniuk hozzáférni az elemzéseiket és nyomozásaikat szolgáló információkhoz, valamint hatékonyabban és eredményesebben kell együttműködniük mind nemzeti, mind határokon átnyúló szinten, szükség van az uniós szintű fellépésre annak érdekében, hogy megkönnyítsék a zökkenőmentes együttműködést a hatóságok között, valamint hogy lehetővé tegyék számukra a releváns információkhoz való hozzáférést és azok cseréjét.	
B. Megoldások	
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?	

A **nem jogalkotási (0.) opció** mellett **13 jogalkotási lehetőség** került megvizsgálása, amelyek a következők szerint csoportosíthatók:

- **A csoport: „MIÉRT”** kell az illetékes hatóságoknak hozzáférniük a pénzügyi információkhoz és kicserélniük azokat?

A.1 megoldás: kizárólag a pénzmosás, az alaphűncselekmények és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése és az azok elleni küzdelem céljából.

A.2 megoldás: kizárólag az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott uniós dimenziójú bűncselekmények (eurocrimes) vonatkozásában.

A.3 megoldás: az Europol-rendelet I. mellékletében meghatározott bűncselekményi formák vonatkozásában

- **B csoport „HOGYAN”** kell a hatóságoknak hozzáférniük a pénzügyi információkhoz és kicserélniük azokat?

B.1 megoldás: az illetékes hatóságok számára hozzáférés biztosítása a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz, mégpedig 1) **B.1.a részlehetőség:** közvetlen hozzáférés; 2) **B.1.b.**

részlehetőség; közvetett hozzáférés

B.2 megoldás: az illetékes hatóságok számára hozzáférés biztosítása minden más pénzügyi információhoz, mégpedig 1) **B.2.a részlehetőség:** közvetlen hozzáférés; 2) **B.2.b. részlehetőség;** a pénzügyi információs egységeken keresztül.

B.3 megoldás: intézkedések előírása a pénzügyi információs egységek közötti információcserét és a pénzügyi információs egységek illetékes hatóságok birtokában lévő információkhoz való hozzáférését és azok cseréjét illetően, mégpedig 1) **B.3.a részlehetőség:** közvetlen együttműködés a pénzügyi információs egységek között; 2) **B.3.b. részlehetőség;** központi pénzügyi információs egység létrehozása.

- **C csoport „KI”:** mely hatóságokra alkalmazandók a feltételek?

C.1 megoldás: a bűncselekmények megelőzésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező hatóságok

C.2 megoldás: a C.1. megoldás szerinti hatóságok, valamint 1) **C.2.a részlehetőség:** a vagyon-visszaszerzési hivatalok; 2) **C.2.b. részlehetőség;** az Europol; 3) **C.2.c. részlehetőség;** az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF).

Az **illetékes hatóságok bankszámlákra vonatkozó nyilvántartásokban szereplő információkhoz való hozzáférését** illetően az **előnyben részesített szakpolitikai alternatíva** az **A.3., B.1.a., C.2.a. és C.2.b.** megoldások kombinációja.

Az **illetékes hatóságok további pénzügyi információkhoz való hozzáférését** illetően az **előnyben részesített szakpolitikai alternatíva** az **A.3., B.2.b. és C.2.b.** megoldások kombinációja.

A **pénzügyi információs egységek között határokon átnyúló együttműködés akadályainak és a pénzügyi információs egységek belföldi bűnüldöző szerv partnerekkel való együttműködése során felmerült nehézségek kezelése** érdekében az **előnyben részesített szakpolitikai alternatíva** az **A.1., B.2.b., B.3.a. és C.2.b.** megoldások kombinációja.

Ki támogatja az előnyben részesített lehetőséget?

Az érdekeltek egyetértettek abban, hogy a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáférés elősegítené a bűnügyi nyomozások hatékonyságát, valamint lehetővé tenné a bankokhoz intézett nem célzott megkeresések által okozott költségek és adminisztratív teher elkerülését. A nyilvános konzultáció során a legtöbb válaszadó egyetértett azzal, hogy biztosítsanak hozzáférést az illetékes hatóságoknak, a vagyon-visszaszerzési hivatalokat is beleértve. A tagállamok egyetértettek a pénzügyi információs egységek közötti együttműködés, valamint a pénzügyi információs egységek és illetékes hatóságok közötti információcsere megkönnyítésével. Egy nemrégiben készített Eurobarometer felmérés során a válaszadók 92%-a egyetértett azzal, hogy a nemzeti hatóságoknak meg kellene osztaniuk az információkat a többi tagállam hatóságaival, a bűncselekmények és a terrorizmus jobb megelőzése, illetve az ellenük folytatott hatékonyabb küzdelem érdekében.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Az előnyben részesített alternatívától az várható, hogy jobb eszközöket biztosít az Unióban a biztonság növelése és a bűncselekmények elleni küzdelem céljára. Gyorsabb hozzáférést eredményezne az egyértelműen meghatározott pénzügyi információkhoz, valamint hatékonyabb és eredményesebb együttműködést a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok között. Megerősítené az illetékes hatóságok, köztük a vagyon-visszaszerzési hivatalok és az Europol lehetőségét arra, hogy gyorsan hozzáférjenek a kulcsfontosságú pénzügyi információkhoz, ami elengedhetetlen a pénzügyi nyomozásoknál. Az előnyben részesített alternatíva továbbá lényegesen javítaná a pénzügyi információs egységek pénzügyi elemzések készítésére irányuló képességét, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése céljából. Az előnyben részesített alternatíva növelné a nem célzott „általános” megkeresések küldéséhez és megválaszolásához kapcsolódó költségeket és adminisztratív terheket.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?
Az előnyben részesített alternatíva végrehajtásának – a központi bankszámla-nyilvántartásokhoz és adat-visszanyerési rendszerekhez való közvetlen hozzáférés biztosítása – egyszeri költségeit 5 000 EUR és 30 000 EUR közé teszik (e számokat meg kell szorozni a központi központi-nyilvántartásokhoz és adat-visszanyerési rendszerekhez kapcsolandó hatóságok számával). Főként a pénzügyi információs egységeket terheli a információkhoz való, rajtuk keresztül történő hozzáférés költségei.
Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?
Nincsenek előirányozva a bankszektorra érintő többletköltségek. Éppen ellenkezőleg, e kezdeményezés jelentős pénzügyi megtakarítást eredményezne a bankoknál, mivel nem kellene feldolgozniuk és megválaszolniuk az illetékes hatóságoktól érkező általános megkereséseket. A kis- és középvállalkozások, valamint mikrovállalkozások vonatkozásában nem várhatók különös hatások.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?
A bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz és adat-visszanyerési rendszerekhez való közvetlen hozzáférés, valamint a pénzügyi információkhoz a pénzügyi információs egységeken keresztül történő hozzáférés költségei hatással lesznek a nemzeti költségvetésekre és közigazgatási szervekre. E költségeket ugyanakkor ellentételezi az illetékes hatóságok jelenlegi adminisztratív és pénzügyi költségeinek csökkenése, valamint a pénzügyi információs egységek között és az illetékes hatóságokkal folytatott hatékonyabb együttműködés által eredményezett költségmegtakarítások.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A javasolt intézkedések kihatással lesznek az alapvető jogokra: a személyes adatok védelméhez való jogba való beavatkozás a minimumra szorítkozik, mivel a hozzáférés korlátozott és csak a releváns hatóságokat célozza, ami biztosítja az arányosságot. Lehetővé teszik a közvetlen hozzáférést a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz és adat-visszanyerési rendszerekhez, mivel ezek korlátozott információkat tartalmaznak. A más típusú pénzügyi információkhoz a pénzügyi információs egységeken keresztül lehet hozzáférni. Az előnyben részesített alternatívák nem haladják meg a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, és azok uniós szinten a legkisebb beavatkozást jelentő jogalkotási aktusoknak tekinthetők, a Bíróság által megállapított követelményeknek megfelelően. A jövőbeli jogalkotási tervezet nem érintene semmilyen nemzeti jogban rögzített eljárási garanciát, továbbá szigorú garanciákat tartalmazna, ezáltal tovább enyhítve az alapvető jogokra gyakorolt bármilyen negatív hatást.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A Bizottság nyomon követi a javasolt jogalkotási eszköz hatékony végrehajtását és a tagállamokkal, valamint az érintettekkel folytatott konzultációk alapján a javasolt intézkedések elfogadását követő három éven belül értékeli azok eredményeit a célokhoz képest, továbbá a kezelendő problémákat.